

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 13 maja 2024 r.

Poz. 4762

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.163.2024.1

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 26 kwietnia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

orzekam

nieważność § 3 ust. 1 zdanie pierwsze w zakresie zwrotu: „w terminie do 31 marca 2024 r.” uchwały nr XCIX/1928/VIII/2024 Rady Miasta Poznania z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie wysokości i warunków udzielania osobom fizycznym będącym właścicielami budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub lokali mieszkalnych bądź spółdzielniom mieszkaniowym bonifikaty od rocznej opłaty przekształceniowej za 2024 r. – ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 26 marca 2024 r. Rada Miasta Poznania podjęła uchwałę nr XCIX/1928/VIII/2024 w sprawie wysokości i warunków udzielania osobom fizycznym będącym właścicielami budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub lokali mieszkalnych bądź spółdzielniom mieszkaniowym bonifikaty od rocznej opłaty przekształceniowej za 2024 r., zwaną dalej „uchwałą”.

Uchwałę podjęto na podstawie „art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2023 r. poz. 904 z późn. zm.)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 2 kwietnia 2024 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2024 r. poz. 386), właściwy organ może udzielić osobom fizycznym będącym właścicielami budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub lokali mieszkalnych lub spółdzielniom mieszkaniowym bonifikaty od opłaty za dany rok w odniesieniu do gruntów stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego - na podstawie uchwały właściwej rady albo sejmiku.

Wypełniając powyższe upoważnienie ustawowe, Rada Miasta Poznania ocenianą uchwałą ustaliła warunki udzielania i wysokość stawki procentowej bonifikaty od rocznej opłaty przekształceniowej należnej za 2024 r. w odniesieniu do nieruchomości gruntowych stanowiących przed przekształceniem własność Miasta Poznania.

W § 3 ust. 1 zdanie pierwsze uchwały rada postanowiła, że „Bonifikata przysługuje w przypadku złożenia wniosku o udzielenie bonifikaty od rocznej opłaty przekształceniowej za 2024 r. w terminie do 31 marca 2024 r.”.

W tym miejscu organ nadzoru zwraca uwagę, że uchwała została podjęta w dniu 26 marca 2024 r., a z uwagi, iż stanowi ona akt prawa miejscowego – mocą jej § 5 zadecydowano, że „Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego”. W Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego badana uchwała została ogłoszona w dniu 9 kwietnia 2024 r. pod pozycją 3648, a zatem weszła w życie z dniem 22 kwietnia 2024 r.

Mając powyższe na uwadze, organ nadzoru stwierdza, że Rada Miasta Poznania ocenianą uchwałą przyznała jej adresatom uprawnienie do złożenia wniosku o udzielenie bonifikaty od rocznej opłaty przekształceniowej za 2024 r., z którego to uprawnienia nie sposób jest skorzystać.

Jak wynika z treści § 3 ust. 1 zdanie pierwsze uchwały, przedmiotowy wniosek należy złożyć „w terminie do 31 marca 2024 r.”, a więc w terminie, w którym oceniana uchwała nie weszła jeszcze w życie, a tym samym nie była powszechnie obowiązującym prawem i nie stanowiła źródła prawa dla jej adresatów.

Jak podkreśla się w orzecznictwie sądowoadministracyjnym „Początek mocy obowiązującej uchwały oznacza jej wejście w życie” – wyrok NSA z 20 stycznia 2023 r., III OSK 360/22, CBOSA. Ponadto w orzecznictwie wielokrotnie już odnoszono się do zakresu pojęcia: „wejście w życie” i „obowiązanie” aktu normatywnego (w tym uchwał prawa miejscowego), którym nadaje się równoznaczne znaczenie i przyjmuje się, że początek mocy obowiązującej uchwały oznacza jej wejście w życie. Wejście w życie przepisów prawnych oznacza nadanie mocy obowiązującej normom prawnym zawartym w tych przepisach, co oznacza, że od daty wejścia w życie aktu normatywnego zaczynają obowiązywać określone normy prawne, nakładające na ich adresatów określone obowiązki lub przyznające określone uprawnienia (por. wyrok WSA w Krakowie z 30 stycznia 2023 r., II SA/Kr 1452/22; wyrok WSA w Gliwicach z 15 listopada 2022 r., I SA/Gl 1085/22 – CBOSA).

Z kolei po wejściu ocenianej uchwały w życie (22 kwietnia 2024 r.), również nie będzie ona mogła stanowić źródła uprawnienia dla obywateli w postaci możliwości złożenia wniosku o udzielenie ww. bonifikaty, gdyż przepis § 3 ust. 1 zdanie pierwsze uchwały określa maksymalny termin do złożenia przedmiotowego wniosku „do 31 marca 2024 r.”.

Niezależnie od tego organ nadzoru zauważa, że gdyby nawet przedmiotowa uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego w dniu jej podjęcia (26 marca 2024 r.), to z uwagi na treść jej § 5 i tak nie weszłaby ona w życie przed dniem 31 marca 2024 r.

W świetle powyższego, ustanowienie przez Radę Miasta Poznania terminu do złożenia wniosku o udzielenie bonifikaty od rocznej opłaty przekształceniowej za 2024 r. „do 31 marca 2024 r.”, podczas gdy w dniu 31 marca 2024 r. uchwała jeszcze nie obowiązywała, a z chwilą uzyskania przez nią mocy obowiązującej złożenie przedmiotowego wniosku nastąpiłoby z uchybieniem terminu - w ocenie organu nadzoru - stanowi naruszenie zasady demokratycznego państwa prawnego ze względu na ustanowienie przepisu nienadającego się do wykonania. Zgodnie z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.), Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. W świetle powyższych ustaleń, przepis § 3 ust. 1 zdanie pierwsze uchwały w zakresie zwrotu „w terminie do 31 marca 2024 r.” nie spełnia konstytucyjnych przesłanek legalności aktu wykonawczego i jako taki jest niezgodny z art. 2 Konstytucji RP, ponieważ w demokratycznym państwie prawa nie może funkcjonować przepis prawny o charakterze podstawowym nienadający się do wykonania.

W świetle powyższego, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miasta Poznania

Prezydent Miasta Poznania